

ABI PEREKONNALE JA PEREKONNAÕPETUS

Edasi 13.01.84

Koolireform

Üldharidus- ja kutsekooli reformi põhisuunad on meil kõigil lugeda, oma seisukohti väljendada.

malik avaldada. Nendes langeb uusi ülesandeid koolile, ent on sätteid, mis esitavad olulisi nõudeid kodule, perekonnale.

«Tähtsat osa perekondliku kasvatuse parandamisel etendab lastevanemate pedagoogiline

se propaganda süsteemi väljarendamine. Pedagoogiliste teadmiste levitamiseks tuleb laiemalt kasutada trükisõna, televisiooni ja raadiot, suulist propagandat ning üheliidulise ühingu «Teadus» võimalusi.» Nendest mõtetest oli kantud

ka VI üheliiduline lastevanemate rahvaülikooli aktiivi kokkutulek Rostovis Doni ääres. TRÜ dotsent Helga Kurm jagab muljeid ja mõtteid seotult sellega.

JÄRG 4.LK.

ABI PEREKONNALE JA PEREKONNAÕPETUS

ALGUS 1.LK.

Perekonnas pannakse alus maailmamõistmisele. Siit võetakse kaasa sotsiaalsed normid, ühiskonna kultuuritraditsioonid, kõlbelised väärtused. Lastekasvatus on keerulisem, peenekoelisem kui ükskõik milline muu tegevus. Ja elu areng kõigis valdkondades nõuab ka perekondlikult kasvatuselt üha rohkem teadmisi, uusi meetodeid ja vahendeid. Eks sellega ole ka seletatav, miks vastavalt NLKP XXVI kongressi otsustele ja 1980. a. märtsis vastuvõetud määrusele «Abinõudest riikliku abi suurendamisest perekondadele» hakkab kool järgmisest õppeaastast kohustuslikult andma keskkooli vanemates klassides perekonnaõpetust. Küllalt suur maht eraldatakse selles perekonnapedagoogikale, erilist tähelepanu pööratakse väikelapse ja koolieeliku kasvatamisele. Tulemused saavad märgatavaks aastate pärast, lapsevanemad aga vajavad teadmisi kohe. Nii on ka koolireformi projektis öeldud: «Tuleb suurendada abi perekonnale ja ühtaegu tõsta selle vastutust sirguva põlvkonna kasvatamisel.»

Rostovist leidsime mõndagi eeskujuks, tajusime, mida me pole veel teinud või oleme teinud pealiskaudselt, järjekindluseti.

Töö tulevaste lastevanematega algab paljudes rahvaülikoolides neist, kes alles otsustavad abielluda. Nii antakse Rostovi linnas ja oblastis nendele teadmisi meditsiinist, geneetikast, hügieenist, psühholoogiast, eriti suhete psühholoogiast, pedagoogikast.

Kõik söime- ja lastevanemad on lastevanemate ülikooli õpilased. Nad käivad õpustel üheksa korda aastas. Paljudest noorperedest käivad kohal nii ema kui isa, ja mitte vaheldumisi, nagu meilgi tihti kombeks, vaid mõlemad pidevalt. Üllatav on isade osalemise arvukus. Neisse ülikoolidesse haaratakse ka asutuste, ettevõtete, majandite noortejuhidajad, kaadritöötajad.

Rostovi nõupidamisel rõhutati: lastevanemate rahvaülikool peab diferentseeritult haarama erinevate huvide ja vajadustega, erineva ettevalmistusega lastevanemaid.

Paljudes vabariikides katsetatakse nagu meilgi kuueaastaste laste koolitusega. Rostovis on nende vanematele eraldi rahvaülikoolid, kus käsitletakse komplekselt kõike, mida nii väikeste laste kooliskäimine kaasa toob. Koolireformi projekt näeb ette luua arvukalt pikapäevarühmi. Rühmakasvatajate ja lastevanemate koostöö peab olema ilmingimata väga hea. Lastevanemad ja nende töökohad saavad senisest rohkem aidata luua kuueaastaste laste õpetamiseks tarvilikke eritingimusi tööõpetuses, samuti muretseda klassiväliseks tegevuseks, sportimiseks vajalikke vahendeid.

Eraldi õppusi tuleb teha internaatkoolides õppivate lastevanematele. Suureks eduks pidasid nii Rostovi kui ka näiteks Aserbaidžaaani esindajad, et neil on õnnestunud organiseerida õpperühmad raskelt kasvatatavate laste vanematele ja suhelda nendega regulaarselt.

Nõupidamisel rõhutati, et keskkooli vanemate klasside ja kutsekeskkoolide õpilaste vanemad ei vaja nõu vähem kui nooremate klasside omad. Nende probleemid on tihti isegi keerulisemad ning vajavad omaette arutelusid.

Et rahvaülikoolide tegevus tõesti huvi pakuks, taganõutav oleks, peab see tuginema nüüdisteadusele. Otsitakse uusi töövorme. Mitte ainult loengud, vaid seminarid, probleemolukordade lahendamine, prak-

tiline töö. vastilmunud pedagoogiliste teoste arutelud, populaarteaduslikud filmid, kohtumised. Esinejateks psühholoogid, pedagoogid, arstid, kultuuritöötajad (teatrist, kinost, klubidest), kirjanikud, raamatukogutöötajad, sportlased, juristid jne.

Mitmes liiduvabariigis on antud lastevanematele palju head lugemisvara. Üheliidulise tunnustuse oma teadusliku sügavuse, huvitava esituse ja heade illustatsioonide poolest on saanud neljakõiteline (iga köide üle 400 lk.) «Laste maailm», millest on ilmunud kolm kaunist köidet: «Koolieelik», «Noorem koolilaps», «Mürsik». Need käsitlevad kõiki vastava vanuseastme probleeme. Nõukogude Liidu parimate spetsialistide käsitusel. Male kasvatajale väga vajalik. Hulgalt on suudetud välja anda raamatuid ja brošüüre kasvatamisprobleemidest, viimasel ajal eriti ulatuslikult töökasvatuse ja kutsesuunitluse teemadel.

Rostovi oblasti tehaste ja asutuste juurde on loodud konsultatsioonipunkte, kus psühholoogid, pedagoogid, arstid ja juristid lastevanematele nõu annavad. Nende poole pööratakse sageli, et muuta lapse väärkäitumist ja -suhtumist.

Koolireformi projekt näeb ette seadustada koolide-lasteaedade baasettevõtete ja majandite hool järelpõlve kasvatamise eest. Nägime oma silmaga, kui võrd hästi on seda tehtud Rostovis: koolide remont, töökodade nüüdisaegne sisustus, nendes õpetust suunavad spetsialistid, kutsesuunitlus ringides, jne. Konverentsist osavõtjaid üllatas, et ühe suure masinaehitustehase ase-direktor nii väga täpselt tunneb ning tutvustab lasteaeda. Juhtkond on palju teinud, et rajada kõige nüüdisaegsemat. Tehas oli võimaldanud projekteerijal tutvuda Liidu parimate lasteasutustega.

Konverentsil arutleti, kuidas valmistada tulevase õpetajad ette tööks lastevanematega. Õpetajad vajavad selleks nii täiustatud metoodikat kui ka sisulist materjali. Rostovis on õpetajate käsutuses «Programmi ja metoodika pedagoogilise üldhariduse andmiseks lastevanematele». Väga vajalik kõikjal.

Nõupidamine valmistas ette koolireformi selle osa elluviimist, mis puudutab lastevanemate suunamist ja abistamist, sellega tulevaste perekonnainimeste kasvatamist, töökohtade kaasatõmbamist sellesse, ka programmilist perekonnaõpetust koolis. Tähelepanu sellele suureneb järjest.

HELGA KURM

Kaljo Raua foto

Koolireform